

Klaar voor de start!

Jaarverslag 2018/2019

ChristenUnie
Bestuurdersvereniging

Postbus 439
3800 AK Amersfoort
033-422 69 69
bestuurdersvereniging@christenunie.nl
<http://intranet.christenunie.nl>

Vooraf

Voor u ligt het jaarverslag 2018/2019 van de Bestuurdersvereniging van ChristenUnie.

De Bestuurdersvereniging is er voor de leden. Elke dag bereiken ons vragen en actuele onderwerpen uit het hele land die vragen om begeleiding of advies.

Het afgelopen seizoen stond daarnaast in het teken van verkiezingen. Na de gemeenteraadsverkiezingen van 2018 koersten we direct af op de herindelingsverkiezingen, gevolgd door de Statenverkiezingen en de Waterschapsverkiezingen. Veel leden waren actief betrokken bij het schrijven van verkiezingsprogramma's, het opstellen van kandidatenlijsten en natuurlijk bij de campagne. De medewerkers van de Bestuurdersvereniging hebben deze periode geadviseerd, begeleid en campagnestrategieën ontwikkeld en verspreid.

Voor de Bestuurdersvereniging is de periode van de verkiezingen altijd een drukke, maar boeiende periode: we mogen vertellen over onze drijfveren achter het verhaal van de ChristenUnie. De tijd van verkiezingsuitslagen en de daaropvolgende onderhandelingsperiode is tegelijkertijd spannend. We zijn dankbaar voor het stabiel groeiende beeld dat op veel plaatsen zichtbaar werd.

Wij hopen dat de afgelopen periode een goede bijdrage geleverd heeft aan de volgende fase die nu aan gaat breken; even geen verkiezingen maar tijd voor het opbouwen van het fractie- en bestuurswerk in gemeenten, provincies en waterschappen.

In het jaarplan 2019/2020 leest u onze plannen voor het komend seizoen. In dit jaarverslag wordt verantwoording afgelegd over de werkzaamheden van de Bestuurdersvereniging in de afgelopen periode.

Wij hebben gewerkt in afhankelijkheid van God en zijn Hem dankbaar voor alles wat hij ons gegeven heeft in deze periode. Ook kijken we terug op een goede samenwerking tussen het bestuur van de Bestuurdersvereniging, de medewerkers van het partijbureau en alle leden van de Bestuurdersvereniging.

*Voorzitter Bestuurdersvereniging ChristenUnie
Titia Cnossen*

1. Terugblik op hoofdlijnen 2018/2019

Algemene doelen

De Bestuurdersvereniging richtte zich in algemene zin in 2018/2019 op:

Partij-functioneren

ChristenUnie-bestuurders werken integraal samen aan sterke christelijk-sociale politiek en weten elkaar makkelijk te vinden. Hierdoor hebben ze beschikking over meer en kwalitatief betere informatie en hebben ze op tijd de juiste informatie. Ook kan de slagkracht tussen de verschillende geledingen binnen de ChristenUnie hierdoor vergroot worden. Bijvoorbeeld doordat iets in Den Haag niet te realiseren is, maar regionaal wel of andersom. De ChristenUnie functioneert als een sterk netwerk. Ook geledingen als Eerste en Tweede Kamerfractie, Eurofractie, Internationaal, BestuurdersVereniging en Partijbureau zijn onderdeel van dit netwerk.

Professioneel functioneren

De Bestuurdersvereniging wil bijdragen aan het professioneel functioneren van alle ChristenUnie-bestuurders. Dit doen we door het aanbieden van opleidingen en trainingen via het ChristenUnie Opleidingscentrum, via teamtrainingen, bijeenkomsten, het ontsluiten van kennis via Intranet en social media. Ook middels de samenwerking met het Wetenschappelijk Instituut wordt hieraan vormgegeven. Zo ontvangen de leden het blad Groen, en de publicaties van het Wetenschappelijk Instituut. Middels bijeenkomsten van de BV kunnen de leden ook hun contacten met medebestuurders gebruiken voor het verbeteren van hun professioneel functioneren. Zo kunnen ze met elkaar spreken over hoe ze bepaalde zaken in hun werk als bestuurder aanpakken.

Persoonlijk functioneren

De Bestuurdersvereniging wil nadrukkelijk ook oog hebben voor het persoonlijk functioneren van haar leden. Hierbij kan gedacht worden aan zaken als: hoe combineer ik mijn werk met het raadswerk, hoe ga ik om met de hoge werkdruk, hoe kan ik mij verder ontwikkelen, etc. Om uitwisseling, training en onderlinge steun te bevorderen zetten wij in op bijeenkomsten, zowel in kleiner verband als in provinciale of landelijke bijeenkomsten, maar ook op intervisie en het nieuwe leren via het Opleidingscentrum.

Specifieke doelen in 2018/2019:

Naast alle lopende werkzaamheden werden in ieder geval de volgende nieuwe zaken opgepakt:

Advisering rond college-onderhandelingen gemeenteraadsverkiezingen

Verschillende onderhandelaars zijn geadviseerd rond de college-onderhandelingen. (zowel bij de reguliere gemeenteraadsverkiezingen als de herindelingsverkiezingen). Nieuwe fracties hebben tips gekregen over het fractiewerk en over college-onderhandelingen.

Daarbij was ook aandacht voor afzwaaiende én startende wethouders.

Advisering en opleiding richting de Staten- en Waterschapsverkiezingen in 2019.

De Staten- en Waterschapsfracties zijn vanuit de Bestuurdersvereniging ondersteund met een trainingsdag, een modelprogramma voor de Statenverkiezingen en een modelprogramma voor de Waterschapsverkiezingen. De model-verkiezingsprogramma's zijn begin juni 2018 naar de Provinciale Unies verstuurd. Daarnaast zijn ze goed ondersteund om een helder ChristenUnie-profiel neer te zetten. Daarom schreef de Bestuurdersvereniging enkele inhoudelijke adviezen speciaal voor Statenleden en Waterschappen en zijn er diverse cursussen aangeboden aan kandidaat-Statenleden en Waterschappers.

Campagne Staten- en Waterschapsverkiezingen 2019

De Bestuurdersvereniging was zeer actief betrokken bij de campagne voor de Staten- en Waterschapsverkiezingen, doordat de coördinator van de Bestuurdersvereniging in november onverwachts campagneleider werd (omdat de toenmalig campagneleider een andere baan kreeg). Er waren nauwe contacten met de provinciale campagneleiders en lijsttrekkers. We kunnen terugkijken op een mooie campagne met een goede uitslag.

Na de verkiezingen zijn de provinciale onderhandelaars ondersteund rond de coalitievorming. Door de versnippering in het politieke landschap was hier meer behoefte aan dan in het verleden.

Jaarverslag Bestuurdersvereniging 2018/2019

Een van de adviseurs was campagnemanager voor de verkiezingen voor het Europees parlement.

Nieuwe raadsfracties een goede start geven

De raadsfracties begonnen in 2018 aan een nieuwe periode. Een mooi moment om de eigen werkwijze tegen het licht te houden. De Bestuurdersvereniging biedt hiertoe allerlei tools. Nieuw is de leiderschapsconferentie. Hierin wordt het belang van een goed samenspel tussen bestuur(svoorzitter) en fractie(voorzitter) onderstreept. Samen gaan ze 'als tandem' werken aan een plan voor de komende periode. De persoonlijke ontwikkeling van raadsleden heeft ook meer aandacht gekregen, onder andere door de ontwikkeling van het goed-werk-boekje.

Vervolg op behoeften-inventarisatie dienstverlening rond werkgeverschap fracties

Er is een vervolg gegeven aan de behoefte-inventarisatie die gehouden is onder provinciale en (grote) lokale fracties met eigen personeel over mogelijke dienstverlening vanuit de partij en/ of de BV rond het werkgeverschap. Dit zal in 2019 verder uitgewerkt worden.

Talentmanagement

De ChristenUnie blijft investeren in het vinden en begeleiden van nieuwe talenten. Na de gemeenteraadsverkiezingen zijn er veel wisselingen geweest. Zowel afzwaaiende als startende bestuurders worden begeleid.

Leeswijzer

In de volgende hoofdstukken volgt een uitgebreidere beschrijving van de werkzaamheden van de Bestuurdersvereniging in 2018/2019, voor resp. het bestuur, de medewerkers van de Bestuurdersvereniging, Talentmanagement en het ChristenUnie Opleidingscentrum.

2. Bestuur

Het bestuur¹ van de Bestuurdersvereniging heeft vijf keer vergaderd in de periode mei 2018 tot mei 2019.

Er zijn twee nieuwe bestuursleden verkozen in deze periode: Harold Hofstra en Hermen Vreugdenhil (beide op 24 november 2018). Izak Koedoot nam in dezelfde vergadering afscheid als bestuurslid.

- de voorzitter van de Bestuurdersvereniging is als adviseur van het Landelijk bestuur aanwezig geweest bij de vergaderingen van dit bestuur, en heeft daar steeds aandacht voor het lokale en provinciale perspectief en de afstemming tussen de verschillende niveaus gevraagd.

- het bestuur heeft één keer overlegd met een vertegenwoordiging van het landelijk bestuur (LB)

- Niels Joostens vertegenwoordigde de BV als afgevaardigde van het bestuur in het curatorium van het Wetenschappelijk Instituut.

- Er is regelmatig contact geweest met Bestuurdersverenigingen van andere partijen

- de voorzitter heeft de vereniging vertegenwoordigd in contacten met het ministerie van Binnenlandse Zaken en andere overlegorganen (oa netwerk Weerbaar bestuur).

- de voorzitter heeft meerdere fractievergaderingen van de Tweede Kamerfractie bijgewoond

Financiën

Een overzicht van de financiële situatie in 2018 is terug te vinden in de Jaarrekening 2018. Deze is te vinden op [Intranet](#). Daar is ook de verklaring van de kascommissie te vinden.

3. Medewerkers Bestuurdersvereniging

De werkzaamheden voor de Bestuurdersvereniging zijn bijna volledig uitgevoerd door het partijbureau. De Bestuurdersvereniging heeft daarvoor een overeenkomst met het partijbureau. De medewerkers die het meest bezig zijn geweest voor de Bestuurdersvereniging, Bernadette van den Berg, Erik van Dijk, Rieke Eisenbroek, Tirtsa Kamstra (tot aug 2018), Addy Plieger, Nienke van

¹ Zie bijlage voor een overzicht van alle bestuursleden

Jaarverslag Bestuurdersvereniging 2018/2019

der Pol (vanaf oktober 2018), Annerieke Kisjes, Rieneke Versteegt (tot oktober 2018) waren onderdeel van de afdeling Opleiding en Advies.

Advisering en inhoudelijk versterking

De leden van de Bestuurdersvereniging konden voor inhoudelijk advies terecht bij de adviseurs op het partijbureau. Ook konden zij bij hen terecht voor advisering en/of begeleiding rond functioneren (persoonlijk of als fractie) en conflictsituaties.

Vanwege de overlap tussen het werk van de adviseurs van de Bestuurdersvereniging en de adviseurs besturen van het Partijbureau (verantwoordelijk voor het adviseren van de afdelingsbesturen en Provinciale Unie-besturen) vond er regelmatig afstemming plaats tussen de adviseurs van de BV en de adviseurs besturen.

De werkzaamheden van de medewerkers van de Bestuurdersvereniging hadden in 2018/2019 de doelen uit hoofdstuk 1 als focus. Aan de hand van die doelen zijn de leden van de Bestuurdersvereniging proactief geadviseerd/ondersteund, bijvoorbeeld via de nieuwsbrief en via handreikingen

De leden zijn regelmatig gevoed met profileringspunten. Dit gebeurde door middel van bijvoorbeeld de politieke handreikingen die vanuit de Bestuurdersvereniging ontwikkeld zijn. In afstemming met de TK-fractie is constant gezocht naar profilering op landelijk vastgestelde profielthema's en naar verbinding tussen landelijke, provinciale en lokale thema's. Hiermee bevorderden we de zichtbaarheid en herkenbaarheid van de ChristenUnie. Diverse thema's waren gericht op de lokale verkiezingsprogramma's. Bijlage 2 bevat een overzicht van (bijna) alle handreikingen/adviezen van dit seizoen.

De medewerkers van de Bestuurdersvereniging adviseerden ook intern binnen de partij, en kwamen op voor de belangen van hun leden, zowel binnen de partij als buiten de partij, bijvoorbeeld in contacten met VNG en het ministerie van BZK.

De Bestuurdersvereniging was ook ambtelijk vertegenwoordigd in het Politiek Beraad van de partij. Met de afschaffing van het Politiek beraad eind 2017 is dit komen te vervallen.

Via het blad Groen is ook goede inhoudelijke ondersteuning voor onze leden en zichtbaarheid van de Bestuurdersvereniging geboden. Groen is 4x verschenen, met als resp. thema's Europa, gentech, democratie en klimaatverandering.

Tussen het WI en de adviseurs van de BV is regelmatig contact om de synergie tussen de Bestuurdersvereniging en Het Wetenschappelijk Instituut te vergroten. Zo sloten de publicaties van het WI goed aan bij de praktijk van BV-leden. Daartoe is een van de adviseurs redactielid van het blad.

Externe presentatie en afstemming

De adviseurs houdt zich naast interne advisering ook bezig met externe positionering. Afgelopen seizoen heeft de BV en de ChristenUnie, in de persoon van Erik van Dijk als kartrekker en penvoerder actief geparticipeerd in het project *Raadhuisplein 1*, een project in het kader van het Actieprogramma Versterking Lokale Democratie van het ministerie van BZK. Dit project heeft tot doel om de ondersteuning en toerusting van politieke ambtsdragers te versterken, o.a. door kennisuitwisseling en gezamenlijke lobby. Het project wordt ondersteund met een subsidie vanuit het ministerie.

Ook de onderlinge uitwisseling en samenwerking tussen de bestuurdersverenigingen en opleidingscentra van verschillende partijen heeft een intensiever en effectiever karakter gekregen. Inmiddels zijn 9 partijen aangehaakt. De ChristenUnie vervult in dit netwerk een belangrijke rol. Richting ministerie van BZK en ook richting raadsledenvereniging, vereniging van griffiers, wethoudersvereniging en andere organisaties trekken we zoveel mogelijk samen op, o.a. om onze gedeelde belangen te behartigen.

Communicatie

In de advisering wordt ook de mediacommunicatie meegenomen. Vanuit het Team Communicatie en voorlichting was een medewerker beschikbaar voor maatwerkadvies als het gaat om perscontacten en

Jaarverslag Bestuurdersvereniging 2018/2019

mediastrategie. Ook zijn er vanuit de afdeling Voorlichting van de Tweede Kamerfractie medewerkers beschikbaar voor advies en afstemming.

Het is belangrijk dat inhoudelijke of strategische informatie die beschikbaar is, ook terecht komt bij de mensen voor wie het bedoeld is, de leden van de Bestuurdersvereniging. Daarom zette de Bestuurdersvereniging in op goede communicatie, door informatie via meerdere communicatiekanalen te communiceren:

- Intranet van de Bestuurdersvereniging (<http://intranet.christenunie.nl>)
- De maandelijkse nieuwsbrief van de Bestuurdersvereniging (800+ ontvangers)
- Groen, het gezamenlijke blad van het Wetenschappelijk Instituut en de BV
- Twitter (@bvchristenunie) (282 volgers)
- Een besloten Facebookgroep (Bestuurdersvereniging ChristenUnie) (189 leden)

Onderlinge ontmoeting en uitwisseling

De Bestuurdersvereniging stimuleert provinciale/regionale bijeenkomsten en heeft diverse landelijke bijeenkomsten georganiseerd.

Daarbij is steeds gezocht naar een goede mix van persoonlijke ontmoeting (netwerken), uitwisseling (inhoudelijke kennis en praktische ervaring) en opbouwende input op de niveaus hoofd, hart en handen (kennis, motivatie en vaardigheden).

De bestuursleden hebben in hun provincie een aanjagende rol als het gaat om het stimuleren van onderlinge uitwisseling in de provincie. Als adviseur van de provinciale Unie namen zij daarin steeds meer de rol en mogelijkheden van de PU en Provinciale fractie mee.

Bestuurdersdag 21 april 2018

Daags na de gemeenteraadsverkiezingen vond de bestuurdersdag plaats in Amersfoort. De dag had als thema 'Stevig aan de start'. Minister Arie Slob sprak over het thema 'verbinding'. Daarnaast waren er inspirerende deelsessies, onder andere over profilering, verbinding met de samenleving en de omgevingswet. Er waren zo'n 80 bezoekers.

Regionale Bestuurdersdag 29 september

Er zijn twee regionale bestuurdersdagen gehouden, in de regio Noord en in de regio Oost. De bestuurdersdag in de regio West is geannuleerd vanwege te weinig belangstelling. Dit is deels te verklaren doordat er nog andere bijeenkomsten voor ChristenUnie-bestuurders waren in deze regio, in dezelfde periode.

ALV 24 november 2018

Op 24 november is een ALV gehouden, zodat een aantal bestuursleden gekozen kon worden. Deze vergadering was gecombineerd met het Partijcongres.

Bestuurdersbijeenkomsten

Bestuurders (in de zin van wethouders, gedeputeerden en burgemeesters) zijn gestimuleerd om regelmatig en in kleine groepen bij elkaar te komen voor inhoudelijke uitwisseling en intervisie. Zo draaien er B&W-kringen in Noord-Nederland, West-Nederland en Utrecht. In de regio Oost is ook twee keer een bijeenkomst georganiseerd, waardoor daar nu ook een regelmatige ontmoeting van bestuurders is. Ook in Flevoland weten de bestuurders elkaar te inmiddels te vinden.

Overige bijeenkomsten

- Er heeft twee keer een Grote Stedenoverleg plaatsgevonden, op 28 september in Amersfoort en op 5 april in Amsterdam. Raadsleden en wethouders van 100.000+ gemeenten ontmoetten elkaar en spraken daar over voor hen relevante politieke onderwerpen, waaronder immigratiebeleid en lokaal woonbeleid.
Op 27 november bezochten de Statenleden met elkaar Brussel.
- Er zijn waterschapsbijeenkomsten voor de waterschapsbestuurders geweest op 5 april 2017, 22 november 2017 en 26 maart 2018.
- Het Bestuurderscongres 2019 is voorbereid. Op 28 en 29 juni 2019 vindt het Bestuurderscongres van de Bestuurdersvereniging plaats (incl de ALV). Het thema van het congres is 'Samen Recht Doen'.

4. Talentmanagement

In 2018/2019 is veel geïnvesteerd in talentmanagement:

- Na de gemeenteraadsverkiezingen van maart 2018 zijn er 32 wethouders nieuw gestart en zijn er 29 gestopt. Met de startende wethouders is in het najaar van 2018 contact geweest over functioneren en behoefte aan mentoring. In de vraag naar mentoren is in alle aanvragen voorzien. Er is met alle aftredende wethouders contact geweest over hun afscheid en hoe ze betrokken willen blijven bij de partij. Er is in september 2018 een bijeenkomst belegd met een loopbaanadviseur voor oud-wethouders ter ondersteuning van hun proces om een nieuwe baan te vinden. Hieraan hebben 6 mensen meegedaan.
- In de aanloop naar de herindelingsverkiezingen van november 2018 is er contact geweest met alle betrokken wethouders en raadsleden. Met wethouders die hierna niet terugkeerden is contact geweest over hun ervaringen en verdere loopbaan.
- Rond de PS verkiezingen van 2019 is contact geweest met fractievoorzitters over het proces rond gedeputeerden-kandidaten.
- Bij de WS-verkiezingen is afscheid genomen van een aantal DB leden. Met alle afgetreden DB leden is contact geweest.
- De burgemeesterskandidaten komen met regelmaat bij elkaar voor inhoudelijke meetings. Kandidaten zijn begeleid in het schrijven van brieven en voeren van gesprekken. Via het burgemeestersteam is er contact met verschillende commissarissen en kabinetschefs om kandidaten te ondersteunen.
- Het landelijke talentenprogramma is ontwikkeld, maar heeft de start heeft vertraging opgelopen omdat de visievorming op doelgroep en uitvoering meer tijd vroeg.
- Via Mijn Profiel of persoonlijk contact delen leden van de Bestuurdersvereniging steeds meer hun ambities.
- Er zijn veel gesprekken gevoerd met individuen over loopbaan, mentoring en ontwikkeling.

5. ChristenUnie Opleidingscentrum

Aan het begin van Opleidingsseizoen 2018-2019 zijn kandidaat-raadsleden herindelingsverkiezingen getraind met de verplichte basiscursus Het hart van de ChristenUnie op Zuidhorn en Gorinchem en de uitgebreidere cursus Warmlopen voor de raad. Aan die laatste deden ook raadsleden mee die in maart 2018 verkozen zijn.

Voor de kandidaten PS/WS werd de verplichte basiscursus Het hart van de ChristenUnie op 5 plaatsen aangeboden in november. Omdat enkele kandidatenlijsten nog niet vastgesteld waren verliep de werving van deelnemers wat moeizaam: de cursus is op 3 plaatsen doorgegaan.

Voor de kandidaten PS/WS zijn ook een videotraining (over het maken van een selfie-video) en een Debat- of mediatraining georganiseerd. De lijsttrekkers werden in aparte groepen getraind.

Er zijn dit seizoen 12 Visie- en strategietrainingen en Teamtrainingen georganiseerd op aanvraag.

De tweede Leiderschapsconferentie is gehouden in Amersfoort, waarbij het bouwstenenmodel van het afdelingswerk is geïntroduceerd als kapstok voor alle taken waar fractie en bestuur samen voor staan, en waar de fractievoorzitter en afdelingsvoorzitter samen leiding aan geven.

Binnen de bouwsteen Talentontwikkeling valt een onderwerp waar het Opleidingscentrum de aandacht op richt: een cultuur waarin het vanzelfsprekend is voor politici om hun deskundigheid te blijven vergroten. Door het volgen van cursussen maar ook op andere manieren.

De Masterclass christelijk-sociaal denken en doen is georganiseerd en door 15 mensen gevolgd.

6. Tot slot

De Bestuurdersvereniging is dankbaar voor al het werk dat zij in de afgelopen periode voor haar leden heeft kunnen doen, en hoopt ook in 2018/2019 een bijdrage te leveren aan het doorgroeien van de ChristenUnie, zowel in kwantitatieve als in kwalitatieve zin.

Bijlage 1: Overzicht bestuursleden 2018/2019

- Titia Cnossen, voorzitter (burgemeester Woudenberg, Utrecht) –
- Jan de Wit, vice-voorzitter (raadslid Hilversum) – tot voorjaar 2018
- Niels Joostens, penningmeester (raadslid Midden-Groningen, Groningen)
- Roelie Bosch, lid (raadslid Almere) tot voorjaar 2018
- Egbert Berenst, lid (DB Waterschap Fryslan)
- Harold Hofstra, lid (Gedeputeerde Flevoland) – vanaf najaar 2018
- Johan Paul de Groot, lid (raadslid Hollands Kroon, Noord-Holland)
- Jolanda de Heer, lid (wethouder Rhenen, Utrecht)
- Izak Koedoot, lid (wethouder Woudrichem, Noord-Brabant) – tot najaar 2018
- Ingrid Slaa, lid (raadslid Nunspeet, Gelderland)
- Bert Tijhof, lid (wethouder Rijssen-Holten, Overijssel)
- Catrien Venema, lid (steunfractielid Midden-Drenthe, Drenthe)
- Hermen Vreugdenhil, lid (Statenlid Noord-Brabant – vanaf najaar 2018)
- Frans van Zaalen, lid (raadslid Albrandswaard, Zuid-Holland)

Bijlage 2:

Er zijn in deze periode diverse grotere en kleinere adviezen geschreven en op het intranet geplaatst over:

Wateroverlast, roestvrij staal in zwembaden, verschillen parkeertarieven, actie in de week tegen eenzaamheid, lachgas, minimapolis, zeldzame melkkoeien, update investeren in gezinnen, moties VNG-congres, koopzondagen, handreiking vertrouwenscommissies, 'Hoe dementievriendelijk is uw gemeente?', Provincie en inhuur externen, Discriminatie advies, Waardig ouder worden in de provincie, Vuurwerk, Verhoog vergoeding voor raadsleden kleine gemeenten, Gratis woningscan voor bestuurders, Praktijkondersteuners-Jeugd, Vragen voor Statenleden over gevolgen tekorten sociaal domein, 13,5 Miljoen euro voor toekomst kerkgebouwen, Gezinskapitaal, Regiodeals, Openbare toiletten, Politieke actie Lokaal Preventieakkoord, Zwerfjongeren, Fosfaatrechten, 178 miljoen voor beveiligde vrachtwagenparkeerplaatsen, Toegankelijkheid website gemeente/provincie/waterschap, Subsidieoproep maatschappelijke diensttijd, 'Heeft uw gemeente al een Kerkenvisie?', Actieprogramma dak- en thuisloze jongeren, Fonds duurzaam funderingsherstel, ouderen en voeding, energietransitie lokaal, kalender speciale dagen, kinderpardon, stand v zaken houtrook, gemeenten verantwoordelijk voor hulp aan kinderen AZC

Onderwerpen waarover gevraagd advies gegeven is (telefonisch/mail):

Oa over: parkeertarieven, Nashville, bewilligingsverklaring, vraag over 'last of ruggespraak', grondbeleid (, Abonnementstarief Wmo, aardgasvrije wijken, vragen mbt coalitieonderhandelingen Provincie en Waterschappen, segregatie onderwijs, standpunt jacht en wildbeheer, motie discriminatie, tekorten jeugdzorg, waterwet.

Ook is er verschillende keren advies gegeven bij lokale politieke crises of bij strubbelingen binnen fractie/bestuur.